

Hunanasesiad Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 2023-24

Crynodeb Cyhoeddus

Beth yw'r Hunanasesiad Blynyddol?

Mae'r Adroddiad Hunanasesu Blynyddol yn ystyried perfformiad Cyngor Bro Morgannwg wrth gyflawni ymrwymadau'r Cynllun Cyflawni Blynyddol ar gyfer 2023/24. Mae'r rhain wedi cael eu hysbysu gan drigolion Bro Morgannwg a phartneriaid allweddol gan sicrhau ein bod wedi blaenoriaethu'r gwasanaethau sy'n bwysig i drigolion, yn enwedig aelodau mwyaf bregus ein cymuned. Mae hunanasesiad y Cyngor yn cynnwys tair prif ddyfarniad: asesiad perfformiad y Cynllun Cyflawni Blynyddol, asesiad o ddefnydd y Cyngor o adnoddau (sy'n cynnwys ei bobl, asedau, cyllid a chaffael, mewnwelediadau perfformiad a risg ac ymgysylltu) ac asesiad o effeithiolrwydd llywodraethu, rheoli risg a rheolaethau mewnol y Cyngor drwy Ddatganiad Llywodraethu Blynyddol.

Beth ddywedodd preswylwyr a defnyddwyr

Dechreuodd Arolwg Barn Gyhoeddus Bywyd yn y Fro 2023 ar 22ain Awst 2023 a daeth i ben ar 18fed Rhagfyr 2023 gyda 4,009 o drigolion yn cwblhau'r arolwg.

Ar y cyfan, mae pobl yn gyffredinol yn hapus gyda'r Fro fel lle i fyw. Dywedodd 60% o'r ymatebwyr eu bod naill ai'n fodlon iawn neu'n weddol â Bro Morgannwg fel lle i fyw, a byddai 80% yn argymhell Bro Morgannwg fel lle i fyw.

Dangosodd y canlyniadau hefyd fod blaenoriaethau'r Cyngor yn cyd-fynd yn fras â rhai preswylwyr gyda 78% o ymatebwyr yn datgan eu bod naill ai'n bryderus iawn neu'n weddol â'r argyfwng costau byw, 68% naill ai'n bryderus iawn neu'n weddol â'r argyfwng natur. Mae 73% o'r ymatebwyr hefyd yn bryderus iawn neu'n weddol am wasanaethau a chymorth i bobl hŷn ac mae 61% yn bryderus iawn neu'n weddol ifanc am wasanaethau a chymorth ar gyfer pobl. Mae'r rhain i gyd yn feysydd o flaenoriaeth i'r Cyngor fel y'u hadlewyrchir yng Nghynllun Cyflawni Blynyddol y Cyngor a'r Strategaeth Gyllidebol ar gyfer 2024/25.

Fodd bynnag, dangosodd y canlyniadau hefyd fod mwy o waith i'w wneud o ran sut rydym yn esbonio ein gwaith, canfyddiad y cyhoedd o'n gwaith, ac yn ennyn diddordeb preswylwyr wrth wneud penderfyniadau. Dywedodd nifer uwch o ymatebwyr eu bod yn anghytuno â datganiadau bod y gwasanaethau a ddarperir gan Gyngor Bro Morgannwg o ansawdd uchel (cytunwyd 29.3% yn gryf neu ychydig); bod y Cyngor yn gweithredu er budd trigolion lleol (cytunodd 25.5% yn gryf neu ychydig); bod y Cyngor yn ystyried barn trigolion wrth wneud penderfyniad (cytunwyd 16.1% yn gryf neu ychydig); a bod y gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor yn cynrychioli gwerth da am arian (16.1% Cytunodd 4% yn gryf neu ychydig).

Pa mor effeithiol oedd ein trefniadau llywodraethu?

Mae'r Cyngor, fel rhan o'i drefniadau ar gyfer llywodraethu corfforaethol, yn cynnal adolygiad blynyddol o reolaeth a llywodraethu mewnol. Mae'r adolygiad yn defnyddio fframwaith a gydnabyddir yn allanol ar gyfer Cyflawni Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol.

Mae 'Sicrwydd Rhesymol' ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd fframwaith llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth y Cyngor ar gyfer 2023/24, yn seiliedig ar farn flynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol.

Mae dyfarniad 'Sicrwydd Rhesymol' yn golygu bod ein systemau a'n prosesau yn gadarn ar y cyfan o safbwynt llywodraethu ac nad oes gwendidau sylweddol. Mae hefyd yn nodi bod y strwythurau llywodraethu ar gyfer Cyngor Bro Morgannwg yn cael eu hystyried yn addas yn ôl y fframwaith llywodraethu.

Sut wnaethom ni yn erbyn ein Cynllun Cyflawni Blynyddol 2023-24?

Cyfanswm cyfunol y Camau gweithredu a Mesurau Perfformiad y Cynllun	STATWS PERFFORMIAD			Statws RAG cyffredinol ar gyfer pob Amcan Llesiant
	GWYRDD	AMBR	COCH	
Cyfanswm	Camau gweithredu a Mesurau	Camau gweithredu a Mesurau	Camau gweithredu a Mesurau	Camau gweithredu a Mesurau
591	502 (85%)	12 (2%)	77 (13%)	DA

Pa mor dda yr ydym wedi defnyddio ein

Mae ein barn gyffredinol am 'sut yr ydym yn defnyddio ein hadnoddau' yn DDA

Drwy gydol y flwyddyn rydym wedi asesu'n barhaus pa mor dda yr ydym yn defnyddio ein hadnoddau i'n galluogi i gyflawni ein hymrwymadau yng Nghynllun Cyflawni Blynyddol 2023/24. Mae Hunanasesiadau Blynyddol y Gyfarwyddiaeth sy'n cyd-fynd â monitro perfformiad chwarterol yn ein galluogi ar ddiwedd y flwyddyn i ddod â mewnwelediadau allweddol ynghyd o bob rhan o wasanaethau'r cyngor i lywio barn gyffredinol o ba mor dda yr ydym wedi defnyddio ein hadnoddau. Ymgwymerwyd â her fewnol 'ffrind beirniadol' o ganfyddiadau Hunanasesu'r Gyfarwyddiaeth, ac yna her pellach drwy ymarfer cymedroli dan arweiniad y Prif Weithredwr, Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol ac Arweinydd Gweithredol y Cyngor i gadarnhau dyfarniad cyffredinol y cyngor. Mae'r dyfarniadau 'teg' yn adlewyrchu ein hangen i adeiladu ymhellach ar ein hymgysylltiad a'n mewnwelediad er mwyn sicrhau cysondeb o ran sut rydym yn ymgysylltu ac wrth ddefnyddio'r mewnwelediad hwnnw, yn ogystal ag i gydnabod y pwysau ariannol sylweddol a pharhaus sy'n wynebu holl wasanaethau'r cyngor.

Galluogwyr corfforaethol: Crynodeb Cyffredinol y Cyngor	2021/22 Graddio	2022/23 Sgôr	2023/24	Cyfeiriad Teithio (DoT)
Pobl	Da	Da	Da	↔
Cyllid, Comisiynu a Chaffael	Da	Da	Ffair	↓
Asedau	Da	Da	Da	↔
Perfformiad	Da	Da	Da	↔
Risg	Da	Da	Da	↔
Ymgysylltu a Mewnwelediad	Da	Da	Ffair	↓
Sgôr gyffredinol ar gyfer 'sut rydym yn defnyddio ein hadnoddau'	Da	Da	Da	↔

Sut wnaethom ni yn erbyn ein Cynllun Cyflawni Blynyddol 2023-24?

AMCAN LLESIANT 1: Gweithio gyda'n cymunedau ac ar eu cyfer

Mae statws perfformiad cyffredinol (RAG) ar gyfer Amcan Llesiant 1 yn DEG

Ein cyflawniadau yn ystod 2023-24:

- Lansio Strategaeth Ddigidol y Cyngor 2023-2028. Mae gan naw llyfrgell y Fro Hyrwyddwyr Digidol i helpu preswylwyr gyda sgiliau digidol.
- Buddsoddwyd £250,000 o brosiect Peilot Cronfa Eiddo Cydweithio Asedau Llywodraeth Cymru mewn 3 chanolfan gymunedol i helpu partneriaid trydydd sector/gwirfoddol i ddatgarboneiddio asedau ar brydles. Cwblhawyd cam 1 Eich Lle yn llwyddiannus, gan gynnwys adleoli Canolfan Gyswllt y Cyngor (C1V) a gwasanaethau amrywiol i'r Swyddfeydd Dinesig gan alluogi defnydd mwy effeithlon o'n gofod swyddfa.

- Casglodd arolwg Gadewch i Siarad Am Fywyd yn y Fro 4,000+ o ymatebion i ddylanwadu ar benderfyniadau'r Cyngor yn y dyfodol. Cynhaliodd plattform Participate Vale 83 o brosiectau ar gyfer ymgysylltu ar-lein. Lansio e-ddeisebau er mwyn i drigolion a sefydliadau leisio barn. Ymgysylltodd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus 190 o aelodau cymunedol a 27 o arweinwyr i ddeall profiadau mewn cymunedau difreintiedig.

- Cyflawnwyd 88% o'r arbedion gofynnol, sef cyfanswm o £4.139M, yn cynyddu o 79% yn 2022/23. Er gwaethaf yr heriau ariannol mae'r Cyngor yn parhau i gynllunio i gyflawni Rhaglen Gyfalaf uchelgeisiol gwerth £388M, gan fuddsoddi ym mhrifffyrdd, ysgolion a thai y Sir.

- Hyrwyddodd cyfleoedd ymgysylltu i bobl ifanc gyda dros 5,000 o bobl ifanc yn cymryd rhan mewn gwneud penderfyniadau, megis ymgyrch Senedd Ieuenctid a Chynllun Lleoedd Diogel. Mynychodd 344 o bobl ifanc weithdai UNCRS i helpu i ddeall sut y gallant lunio penderfyniadau. Enillodd Ei Llais Cymru Wobr Rhagoriaeth Ieuenctid am hyrwyddo cydraddoldeb.

- Ymgorffori polisi caffael newydd y Cyngor gan gyfeirio at fframwaith gwerth cymdeithasol i sicrhau bod ein gweithgareddau'n cyfrannu at yr economi leol, cefnogi gwaith o amgylch newid yn yr hinsawdd ac yn sicrhau buddion cymunedol.

- Cafodd Aelodau Etholedig hyfforddiant Cydraddoldeb gorfodol ar ôl etholiadau Llywodraeth Leol ac yn cymryd rhan mewn cyfarfodydd rhwydwaith staff Cydraddoldeb y Cyngor. Mae'r Grŵp Hyrwyddwr Aelodau Etholedig yn cefnogi aelodau wrth eirioli dros gymunedau allweddol yn y Fro. Dyfarnu Gwobr Aur Cynllun Cydnabod Cyflogwyr Amddiffyn

- Cyflawnodd Statws Arian ym Mynegai Cydraddoldeb Gweithle Stonewall y DU. Cydnabyddir ymhlith y 100 Cyflogwr Cynhwysol gorau gan Stonewall am gefnogi staff a chwsmeriaid LGBTQ+.

- Mae ysgolion ym Mro Morgannwg yn cael eu cydnabod am hyrwyddo'r Gymraeg drwy wobrau fel Siarter Iaith. Mae clybiau amser cinio mewn 5 ysgol yn annog disgyblion i ddysgu Cymraeg. Nifer cynyddol o ddysgwyr Cymraeg sy'n oedolion, gyda 543 ar gyrsiau o 60+ awr. Roedd ymgyrch ledled y Cyngor wedi cynyddu cofrestriad staff mewn cyrsiau Cymraeg, gyda 48 wedi cofrestru ar hyn o bryd. 12.9% o staff y Cyngor yn hunan-adrodd sgiliau iaith Gymraeg, gyda 35.4% yn meddu ar sgiliau siarad cymwys i rhugl.

- Cefnogodd bron i 100 o aelodau staff gyda sesiynau lles ariannol, gan gynnwys cynllunio cyn ymddeol. Gostyngodd cyfraddau salwch staff i 10.32 diwrnod, i lawr o 12.82 diwrnod y llynydd. Gostyngodd diwrnodau salwch hirdymor i 6.69, yr isaf ers 2020/21.

- Mae Pecyn Cymorth Cynhwysiant Trawsryweddol wedi'i gymeradwyo ac mae'n cael ei weithredu yn ysgolion Bro Morgannwg. Mae 22 ysgol yn gweithio tuag at ddod yn Ysgolion Noddfa. Statws Trailblazer Arian wedi'i ddyfarnu gan Race Equality Matters.

- Cydweithiodd â Chwmpas ac ymgysylltu â rhanddeiliaid, gan gynnwys sefydliadau'r trydydd sector, i wella perthnasoedd. Derbyniwyd 123 o geisiadau ar gyfer y Gronfa Ffyniant a Rennir, gyda 73 o gronfeydd wedi'u cymeradwyo a'u dyfarnu, gan fudd i fentrau cymdeithasol a mentrau cymunedol ym Mro Morgannwg.

- Roedd offer arbenigol ar gyfer preswylwyr â symudedd cyfyngedig yn Ynys y Barri a chyflawni Statws Cyfeillgar i Oedran yn gyflawniadau nodedig. Cynhaliwyd digwyddiadau ar gyfer Mis Balchder a Diwrnod Windrush yn llwyddiannus.

- Mae 44 o gynigion wedi derbyn cyllid yn llwyddiannus drwy grant Datblygu Busnes y Fro i ddarparu cymorth ariannol i fusnesau sefydledig.

- Cynnwys amrywiaeth o randdeiliaid i fwrw ymlaen â sgysiau hinsawdd a natur gan gynnwys 6 ysgol gynradd derbyn manau bach gwyrdd a glas gan Bartneriaeth Natur y Fro i wella profiadau dysgu a hyrwyddo mwynhad bywyd gwyllt. Profodd Project Zero Hub gynnydd o 1,654% mewn safbwyntiau, gan wasanaethu fel pwynt canolog ar gyfer ymgysylltu dinasyddion mewn gweithredu yn yr hinsawdd. Cymerodd 25 o bobl ifanc ran yn y Digwyddiad Newid Hinsawdd y Cyngor Ieuenctid i roi mewnbnw ar gyfer Cynllun Cyflawni Blynyddol y Cyngor a Chynllun Her Dim Prosiect.

Ein meysydd allweddol sy'n canolbwyntio yn y dyfodol:

- Gweithredu'r cynllun i fynd i'r afael â materion staff fel amrywiaeth, llogi, cadw gweithwyr, cynllunio ar gyfer y dyfodol, a llesiant.
- Creu ffyrdd newydd o ariannu gwasanaethau pwysig a dod o hyd i ffyrdd o arbed arian i gadw'r gyllideb mewn golwg.
- Helpu ysgolion sydd â phroblemau ariannol i lunio cynlluniau adfer cytbwys.
- Deall cwsmeriaid yn well, yn enwedig y rhai sydd wedi'u diogelu neu sydd dan anfantais.
- Defnyddiwch ganlyniadau'r arolwg Gadewch i Siarad i wella sut mae gwasanaethau'n cael eu dylunio a'u darparu.
- Sicrhewch fod mwy o bobl ifanc yn rhan o'r Cyngor i ddweud dweud mewn gwahanol wasanaethau.

- Diweddarwch y wefan ac edrychwch i ddefnyddio offer digidol i wneud pethau'n haws eu cyrchu ac yn fwy effeithlon.
- Adolygu'r Rhaglen Gyfalaf i helpu i ddelio â'r heriau sy'n wynebu ein hadeiladau ac asedau ffisegol eraill.
- Ystyried trosglwyddiadau asedau cymunedol a defnydd a rennir o gyfleusterau ysgol.
- Defnyddiwch y Strategaeth Ddigidol i gysylltu'n well â dinasyddion a chwsmeriaid, ac i ddeall data'n well.
- Creu Cynllun Corfforaethol a system newydd ar gyfer rheoli perfformiad, gan ganolbwyntio ar ganlyniadau a gwneud newidiadau.
- Adeiladu cysylltiadau cryfach a gweithio'n agos gyda Chynghorau Tref a Chymuned a sefydliadau di-elw.

AMCAN LLESIANT 2: Cefnogi dysgu, cyflogaeth a thwf economaidd cynaliadwy

Mae statws perfformiad cyffredinol (RAG) ar gyfer Amcan Llesiant 2 yn DDA

Ein cyflawniadau yn ystod 2023-24:

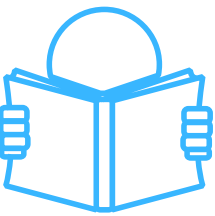
- Cafodd Gwasanaeth Addysg y Fro a Gwasanaeth Ieuenctid arolygiadau Estyn hynod gadarnhaol. Yn y flwyddyn academaidd 2022/23, gwelodd Bro Morgannwg ganlyniadau gwell uwchlaw cyfartaleddau cenedlaethol ar gyfer canrannau A*-A, A*-C, ac A*-E ar lefel A, yn ogystal ag ar gyfer A*-A, A-C, ac A-E ar Lefel UG.

- Enillodd ysgolion cyfrwng Saesneg y Fro wobrau am ddarpariaeth Gymraeg ar lefel gynradd ac uwchradd.
- Ni adawodd unrhyw bobl ifanc bregus addysg, hyfforddiant, na gwaith gorfodol heb gymhwyster allanol cymeradwy.
- Mae 97% o leoliadau gofal plant cymwys yn y Fro yn cymryd rhan yn y rhaglen Cynnig Gofal Plant, gan fod o fudd i 782 o blant. Cynigiwyd canllawiau, cyngor a hyfforddiant i bob lleoliad gofal plant i wella'r ddarpariaeth gofal plant yn y Fro, gyda chyllid ychwanegol yn cael ei ddarparu i 55 o leoliadau gofal plant.
- Cynhaliodd Luna Play therapi Chwarae wedi'i gomisiynu mewn chwe ysgol gynradd gyda chyfranogiad uchel. Soniodd 91% o blant fod therapi chwarae unigol yn fuddiol iddynt. Yn ogystal, mynegodd 90% o blant fod chwarae yn yr ystafell therapi yn eu helpu i ddeall eu hemosiynau a'u hymddygiadau.

- Cafodd Ymagwedd Ysgol Gyfan y Fro (WSA) tuag at lechyd Meddwl a Llesiant Emosiynol ei gydnabod fel cryfder sylweddol, gyda dros 94% o ysgolion y Fro yn gweithredu'r WSA ac yn cwblhau'r Offeryn Hunanwerthuso. Enillodd Ysgol Gynradd Holton statws Ysgol Noddfa, gan ddod yr ysgol gynradd gyntaf yn y Fro i wneud hynny.
- Mae pob ysgol wedi cymryd rhan mewn hyfforddiant Cydlynedd Anghenion Dysgu Ychwanegol (ALnCo). Mae buddsoddiad sylweddol mewn ADY wedi hwyluso ehangu darpariaethau arbenigol, megis Ysgol Y Deri, Derw Newydd, Sylfaen Ymyrraeth Gynnar, a sylfaen cyfrwng Cymraeg Gwaun y Nant, gan alluogi cadw dysgwyr ag anghenion cymhleth o fewn eu hardaloedd.
- Mae adeiladu bron pob ysgol Band B, gan gynnwys Ysgol Gynradd y Bont-faen, Derw Newydd, ac Ysgol Sant Baruc, wedi cael ei gwblhau gan ddarparu hybiau dysgu modern i'n dysgwyr a'n cymunedau.

- Mae'r Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu wedi rhoi manteision cymunedol amrywiol, megis: 8,373 o unigolion sy'n cael hyfforddiant newydd, gan gynnwys graddedigion, lleoliadau gwaith a lleoliadau disgyblion, 3,500 awr o ymgysylltiadau ysgol mewn meysydd STEM, dros 14,000 o wythnosau unigolyn o gyfleoedd gwaith newydd, 71% o is-gontractwyr yn lleol i Gymru, 78% o wastraff adeiladu yn cael ei ddargyfeirio o safleoedd tirlenwi, mae 64% o'r gwariant adeiladu o fewn Cymru, 50% o'r gweithlu'n cael ei recriwtio yn lleol, cefnogaeth i 74 o fentrau cymunedol, gan gynnwys cymunedol gerddi, rhoddion i fanciau bwyd, a phrosiectau adfer natur ym Mharc Porthceri. Yn ogystal, sicrhawyd cyllid yn llwyddiannus i ddeg ysgol wella eu manau gwyrdd awyr agored o dan y cynllun.

- Arbedodd y Cwmni Arlwygo Big Fresh oddeutu £400k i'r cyngor y llynedd gan ddylanwadu'n gadarnhaol ar iechyd a llesiant dysgwyr. Caiff y gwargedion a gynhyrchir eu hailfuddsoddi mewn ysgolion, gan arwain at £200k ychwanegol a ddyrannwyd yn ddiweddar i leihau diffygion cyllidebol neu brynu offer ysgol.

- Cymerodd 617 o gleientiaid oedolion ran mewn gwasanaethau cyflogadwyedd i wella eu sgiliau a'u rhagolygon swyddi, gan arwain at 175 o leoliadau swyddi. Cwblhawyd 12 lleoliad Cychwyn Cyflym yn y Cyngor yn llwyddiannus. Cyflawnodd gyfradd llwyddiant o dros 95% ar gyrsiau achrededig ar gyfer dysgwyr blaenoriaeth, gan ragori ar y meincnod cenedlaethol o 86% gyda 846 o ddysgwyr yn elwa. Ehangwyd opsiynau ar gyfer prentisiaethau a hyfforddeiaethau ar draws gwasanaethau'r cyngor, yn enwedig ar gyfer swyddi recriwtio heriol, gan arwain at 41 o unigolion yn ymgymryd â chymwysterau prentisiaeth a ariennir yn llawn yn ystod y flwyddyn.

- Denodd y Cyngor bron i £6.373M mewn buddsoddiad ar gyfer cynlluniau gwella trafndiaeth yn 2023/24, cynnydd o £3,685,632 yn y flwyddyn flaenorol. Cwblhawyd gwaith datblygu prosiect Cyfnewidfa Cogan WeiTag Cam 2. Cyflwynwyd gwasanaeth uniongyrchol newydd o'r gyfnewidfa i ardaloedd allweddol y Barri, gan gynnwys Gibbonsdown, gorllewinol, a chanol y Barri.

- Llwyddodd i gael cymeradwyaeth am £20 miliwn o gyllid gan lywodraeth y DU dros ddegawd ar gyfer adfywio Glannau y Barri. Sicrhawyd arian a chychwyn datblygu strategaethau Creu Lleoedd ar gyfer y pedair prif dref: Y Barri, Llanilltud Fawr, Penarth, a'r Bont-faen, gyda ffocws ar dwf economaidd.

- Mae bron i £8.7 miliwn o Gyllid Ffyniant a Rennir (SPF) wedi elwa i 62 o brosiectau y Fro, cefnogi Cymuned a Lle, Cymorth Busnes Lleol, Datblygu Sgiliau i bobl, a chyfrannu at adfywio canol tref, twf ardaloedd trefol a gwledig, ehangu cymunedau gwirfoddolwyr, nodau sero net, a digwyddiadau diwylliant, celfyddydau a threftadaeth. Roedd prif ganolfannau trefi'r Fro yn cynnal cyfradd swyddi gwag cyfartalog o 10.9%, yn is na'r 15% wedi'i dargedu, gan ragori ar y cyfartaledd cenedlaethol o 16%.

- Ymgysylltu â chymunedau dan fraint yn wardiau Buttrils, Gibbonsdown, a Court i sefydlu cysylltiadau a mynd i'r afael â'u hanghenion yn ystod prosiectau adfywio.

- Cafodd 615 o fusnesau yn y Fro gyngor ar gyllid, cynllunio busnes, a busnesau newydd, cynnydd sylweddol o 121 y flwyddyn flaenorol. Darparwyd cyngor i 170 o sefydliadau dan arweiniad y gymuned, cynnydd nodedig o 29 y flwyddyn flaenorol. Ymestynnwyd cymorth ariannol i 24 o sefydliadau dan arweiniad y gymuned, gan ragori ar y targed o 15. Elwodd cyfanswm o 74 o fusnesau o Grant Datblygu Busnes y Fro, Grant Gwella Masnachol, a Chynllun Bwsariaeth cychwynol y Fro, cynnydd sylweddol o 20 y flwyddyn flaenorol.

- Gwnaed gwelliannau i fannau gwyrdd, ardaloedd cyhoeddus, a seilwaith trafndiaeth yn y Barri, y Rhws, ac Eglwys Brewis i gefnogi canol trefi.

Ein meysydd allweddol sy'n canolbwyntio yn y dyfodol:

- Sicrhau cyllid ychwanegol ar gyfer cymorth cymunedol a busnes, gyda ffocws ar adfywio adeiladau gwag yng nghanol y dref.
- Datblygu cynlluniau i wella apêl trefi allweddol yn y Fro am ddatblygiad economaidd.
- Gweithio gyda'n gilydd i wella gwasanaethau bysiau a gwella'r Barri yn seiliedig ar anghenion a dewisiadau lleol.
- Gwella goruchwyliaeth rheoli prosiectau i gynorthwyo mentrau mawr y cyngor.
- Ehangu cyfleoedd prentisiaeth i oedolion ifanc 16-24 oed mewn partneriaeth â sefydliadau lleol.
- Gweithio gyda Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De i fonitro ansawdd addysgu a chynnydd dysgwyr.

- Cynorthwyo ysgolion i hybu presenoldeb, yn enwedig mewn addysg uwchradd, ac arlwygo i EBSA a dysgwyr agored i niwed.

- Cryfhau adnoddau ysgol ar gyfer gofynion Cymdeithasol, Emosiynol ac Iechyd Meddwl (SEMH) a chydweithredu ar atebion therapiwtig.

- Cyflwyno camau ataliol i leihau gwaharddiadau ysgol.

- Lleihau cyfradd y dysgwyr nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant (NEET) drwy weithredu dulliau monitro ac ymyrraeth gynnar effeithlon.

- Gwarantu cefnogaeth ddigonol i ddysgwyr sydd â gofynion cywrain, yn enwedig y rhai sydd â heriau niwroamrywiaeth ac iechyd meddwl.

AMCAN LLESIANT 3: Cefnogi pobl gartref ac yn eu cymuned

Mae statws perfformiad cyffredinol (RAG) ar gyfer Amcan Llesiant 3 yn DDA

Ein cyflawniadau yn ystod 2023-24:

- Fel rhan o fesurau i gefnogi trigolion sy'n wynebu heriau cost byw, sefydlwyd gwarchodfa cost byw gwerth £854K ac mae hyn wedi cefnogi mannau cynnes presennol a chreu lleoedd cynnes newydd ar draws y Fro.
- Mae 31 sefydliad cymorth cymunedol, gan gynnwys 14 ysgol, wedi elwa o grant cost byw gwerth £25k gan y Cyngor eleni tra bod bron i 9,000 o drigolion wedi derbyn cymorth gyda'u Treth Gyngor drwy'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor.
- Mae dros £100,000 o gyllid Llywodraeth Cymru hefyd wedi cefnogi prosiectau bwyd lleol, gan ddsbarthu dros 8,660 o barseli bwyd.
- Darparwyd cyngor, cefnogaeth, gwybodaeth a chyfeiriwyd preswylwyr ar ystod o faterion gan gynnwys benthyca arian anghyfreithlon, effeithlonrwydd ynni cartref, cyflogaeth a hyfforddiant, budd-daliadau a thai. Cefnogwyd dros 773 o unigolion drwy ein Siop Un Stop a dros 880 o unigolion drwy'r gwasanaeth cynghori'r lluoedd arfog/cyn-filwyr.
- Derbyniodd ein Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd a ymatebodd i dros 1,420 o ymholiadau gofal plant, y Wobr Ansawdd Teuluoedd yn Gyntaf am gymorth eithriadol i deuluoedd.
- Cymerwyd camau i amddiffyn ein trigolion bregus gyda 90% o sgamiau a throseddau stepen drws yr adroddwyd yn cael eu datrys neu eu hatal drwy ymyriadau a 97% o dorriadau safonau masnach sylweddol wedi'u cywiro yn llwyddiannus. Yn ogystal, cafodd 97% o holl sefydliadau bwyd y Fro sgôr hylendid bwyd o 3 ac uwch, yn uwch na chyfartaledd y DU.
- Cefnogwyd 329 o aelwydydd bregus mewn cynlluniau ailsefydlu ledled Bro Morgannwg.
- Cynnwys 268 o bartneriaid wrth hyrwyddo a darparu gweithgareddau hamdden, chwarae a chwaraeon cynhwysol a oedd yn cynnwys dros 42,500 o gyfranogwyr yn y Rhaglen Pobl Ifanc Egniol yn unig.
- Cynyddu nawdd yn llwyddiannus yn ein canolfannau hamdden a oedd yn rhagori ar lefelau cyn-COVID am y tro cyntaf gyda 741.5k o ymweliadau. Cymerodd 3,500 o bobl eraill y cynnig o docynnau hamdden am ddim i roi cynnig ar ein cyfleusterau fel rhan o gynnig parhaus i ddarparu cyfleoedd fforddiadwy i'r holl drigolion gymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden a chwaraeon.
- Enillodd Bro Morgannwg Statws Cyfeillgar i Oedran, gan ymrwmo i weithio gyda phartneriaid a chymunedau i gefnogi gwasanaethau a mentrau sy'n heneiddio'n dda. O 74 o addewidion hyd yma, mae 30 cymunedd/sefydliadau yn gweithio tuag at statws Dementia Gyfeillgar ac mae bron i 900 o bobl yn y Fro wedi ymrwmo i fod yn Gyfeillion Dementia.
- Llwyddodd i bartnerio'n llwyddiannus ar draws nifer o sectorau i atal 61% o aelwydydd dan fygythiad, 45 o bobl ifanc mewn perygl a 22 tenantiaeth breifat arall rhag mynd yn ddigartref.
- Blaenoriaethwyd aelwydydd digartref mewn llety dros dro sydd wedi lleihau amser a dreuliyd mewn llety dros dro, gyda 176 o bobl wedi symud o lety gwesty i lety mwy parhaol.

- Dulliau integredig gwell o ofal mewn ymateb i anghenion preswylwyr gan gynnwys uwchraddio gwasanaethau Teleofal yn ddigidol sy'n gysylltiedig ag ymateb i gwympiadau, darparu 3 tŷ SMART i gefnogi byw'n annibynnol i bobl ag anableddau dysgu, darparu ailalluogi preswyl tymor byr yn Uned Bae newydd yn Nhŷ Dyfan a chymorth gofal cartref wedi'i deilwra i 1,016 o drigolion.
- Datrys ein pwynt cyswllt unigol iechyd a gofal cymdeithasol integredig 75% o'r galwadau a dderbyniwyd drwy wybodaeth a chyfeirio a chyfeiriodd 95% o achosion brys o fewn 48 awr.
- Mae 18 asiantaeth arall wedi symud i'r model 'Eich Dewis', gan roi mwy o reolaeth i unigolion dros eu trefniadau gofal. Mae tua 46% o oriau gofal cartref bellach yn cael eu darparu drwy'r model hwn, gan gefnogi 48% o dderbynwyr gofal cartref yn y Fro. Mae'r amser lleoli ar gyfer pecynnau gofal cartref wedi gostwng o 22 i 3 diwrnod o ganlyniad i'n hymagwedd.
- Ymgorffori'r dull 'Datblygu Gwasanaethau Gyda'n Gilydd' ymhellach yn ein gwaith gyda phlant a'u teuluoedd i wella canlyniadau, gyda 72% o asesiadau 3,600 o blant wedi'u cwblhau ar amser, cynnydd sylweddol o 1746 y llynedd.
- Cafodd 86 o gamerâu teledu cylch cyfyng ledled y Fro eu huwchraddio gan helpu i ddal digwyddiadau a oedd yn cynorthwyo ymchwiliadau'r Heddlu a'r cyngor, gan gyfrannu at lefelau llai o ddigwyddiadau o ymddygiad.
- Cefnogwyd 1142 o oedolion a 109 o blant yr effeithir arnynt gan gam-drin domestig yn ystod y flwyddyn gyda boddhad 95% gyda'r gwasanaethau.
- Cyflwynwyd 90 o gartrefi, gyda 226 arall yn cael eu hadeiladu fel rhan o'n hymrwymiad i gynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy o ansawdd da.
- Cefnogodd partneriaid wrth gaffael 23 o hen gartrefi cymdeithasol a llety rhentu cyngor estynedig gan 250 uned ar draws 6 safle gyda gwariant datblygu o £29.1M ar y rhaglen adeiladu tai cyngor.
- Cymerodd gamau i ddod â 78 o eiddo gwag yn y sector preifat yn ôl i ddefnydd.
- Cyflwynodd ein llyfrgelloedd 4,559 o weithgareddau/digwyddiadau dros y flwyddyn a gyfrannodd at 470k o ymweliadau corfforol a 107.1k o ymweliadau rhithwir.

Ein meysydd allweddol sy'n canolbwyntio yn y dyfodol:

- Gweithio gyda phartneriaid ar brosiectau i ddiwallu anghenion gofal cymdeithasol.
- Defnyddiwch Model Cynghrair y Fro i helpu preswylwyr.
- Cymryd rhan mewn rhaglenni i fynd i'r afael â'r galw am leoliadau plant a phobl ifanc.
- Gweithio mewn partneriaeth i fynd i'r afael â materion gweithlu mewn Gwasanaethau Cymdeithasol.
- Darparu rhaglenni i helpu pobl ifanc mewn perygl yn gynnar.
- Rhoi cyfleoedd i staff i dwf er mwyn gwella gwasanaethau
- Defnyddio modelau gofal cymunedol i leihau arosiadau mewn ysbyty.
- Darparu cartrefi fforddiadwy i fynd i'r afael â thai a digartrefedd.
- Dewch o hyd i ffyrdd o gynorthwyo unigolion sydd mewn perygl, yn enwedig pobl ifanc.
- Cydlynu ymdrechion atal gyda strategaethau yn erbyn trais a cham-drin.
- Asesu darpariaeth celfyddydau a diwylliant ac edrych i gynyddu mynediad mewn modd cost-effeithlon.
- Mynd i'r afael â thlodi a heriau costau byw.
-

AMCAN LLESIANT 4: Parchu, gwella a mwynhau ein hamgylchedd

Mae statws perfformiad cyffredinol (RAG) ar gyfer Amcan Llesiant 4 yn DDA

Ein cyflawniadau yn ystod 2023-24:

- Mae llyfrgelloedd wedi elwa o welliannau seilwaith ar gyfer niwtraliaeth carbon, fel paneli solar. Mae amrywiaeth o ddigwyddiadau a gweithgareddau yn ein llyfrgelloedd wedi hyrwyddo trafodaethau cynaliadwyedd a newid yn yr hinsawdd.
- Cydweithiodd â Sustran i ddarparu Ebikes i ofalwyr.
- Mae gwasanaethau ailgylchu newydd yn targedu ardaloedd sydd â chyfraddau cyfranogiad isel ac yn cynorthwyo busnesau gyda rheoliadau ailgylchu newydd
- Gwell perfformiad ynni mewn eiddo rhent gan leihau allyriadau CO2 127.1 tonnell. Mae canolfannau cymunedol yn cael eu datgarboneiddio gyda phaneli solar, batris, a goleuadau LED.
- Lansio canolbwynt Project Zero yn llwyddiannus sy'n gwasanaethu fel pwynt cyswllt allweddol i ddinasyddion a staff. Cyfrannodd at ddatblygu Strategaeth Fwyd ar gyfer y Fro.
- Cwblhawyd adnewyddu eiddo gwledig gyda phympiau gwres, PV solar, inswleiddio waliau allanol, ac uwchraddio ffenestri ar gyfer effeithlonrwydd ynni. Cwblhawyd inswleiddio waliau allanol ac uwchraddio ffenestri i 84 eiddo gan eu gwneud yn fwy effeithlon o ran ynni.
- Gwelliannau i gerddwyr ar ffyrdd amrywiol yn y Barri a Chogan. Adeiladu llwybrau Teithio Llesol yn y Rhws a symud ymlaen ar lwybrau'r Barri i Dinas Powys a Sili i Cosmeston. Gweithredu cau strydoedd ysgolion wedi'u hamseru a gwelliannau i lwybr y Mileniwm a llwybrau eraill ar draws y Fro, gan hyrwyddo teithio cynaliadwy.
- Diwygiwyd Gwasanaeth Bysiau Lleol B3 (Y Barri) i wasanaethu Cyfnewidfa Doc y Barri newydd. Uwchraddio i arosfannau bysiau ym Maes Awyr Caerdydd a Pharc Gwledig Cosmeston. Cynlluniau teithio am ddim ar benwythnosau a gyflwynwyd ar gyfer yr haf ar Wasanaeth 303. Gwybodaeth teithio wedi'i hyrwyddo, cludiant cymunedol a thocynnau bws rhatach ar gyfer grwpiau anabl 60+, fy nhocyn teithio i blant 16-21 oed.
- Gosodwyd 34 o wefrwyr EV mewn partneriaeth â Phrifddinas-Ranbarth Caerdydd ar draws lleoliadau amrywiol. Cynlluniau ar waith ar gyfer 24 bae gwefrydd EV ychwanegol i ehangu'r rhwydwaith. Cynyddodd Cerbydau Trydan yn fflyd y Cyngor 8, erbyn hyn 6.8%.
- Cynhelir cynllun beicio i'r gwaith yn yr haf i hyrwyddo'r defnydd. Defnyddiodd ganfyddiadau'r arolwg teithio staff i gynyddu defnydd o ddulliau teithio llesol o drafndiaeth a lleihau'r defnydd o gerbyd preifat ar gyfer cymudo bob dydd.

- Gerddi glaw wedi'u cwblhau a lloches feicio to gwyrdd ar hyd Heol yr Orsaf ac yn Ysgol Gynradd Romilly. Gweithredu prosiectau plannu coed fel Adfer y Dadmer a Strategaeth Coed drafft 15 mlynedd.
- Plannwyd dros 320 o goed mewn ysgolion a bron i 21,900 o goed ledled y Fro mewn partneriaeth â'r Bartneriaeth Natur Leol.
- Mae buddsoddiad mewn trafndiaeth gynaliadwy a chyfleusterau cymunedol drwy daliadau datblygwyr Adran 106 a phrosiectau a gwblhawyd yn cynnwys offer ffirwydd awyr agored newydd yn Sain Tathan a ffensys mewn cyrtiau tenis yn Wenfoe. Mae ystafell ddosbarth modiwlaidd wedi'i chwblhau yn Ysgol Iau Dinas Powys a chroesfan toucan ar Ffordd Mileniwm.
- Mae gwelliannau i'r seilwaith yn cynnwys goleuadau stryd yn Llanilltud Fawr ac atgyweiriadau i'r Llwybr Bwrdd yn y Bont-faen. Gosodiadau meinciau, gorsaf bwmp/atgyweirio beiciau yn St Nicholas, a lloches fysiau newydd ger Llynnoedd Cosmeston.
- Mae gwelliannau manau cyhoeddus yn cynnwys meinciau, biniau, estyniad llwybr troed, plannu coed, ac arwyddion mewn gwahanol leoliadau.
- Cyflwynwyd gwasanaeth masnachol i gynyddu deunyddiau ailgylchu i'w hailddefnyddio. Agorwyd siop aildddefnyddio yn y Barri ac archwilio safle arall. Hyrwyddodd ymgyrch ailgylchu "Be Mighty" a chefnogodd lleihau gwastraff a chyfranogiad ailgylchu.
- Prosiect wedi gwella parcio yn Nhreferad, gan fynd i'r afael ag anghenion mynediad i'r ffyrdd lleol a pharcio.
- Mae mentrau cymunedol ar y gweill i frwydro yn erbyn sbwriel a dympio, wedi'u hysbrydoli gan brosiect Llechi Glân. Mae ymdrechion parhaus i wella Ansawdd Amgylcheddol Lleol yn cynnwys ymgysylltu â chymunedau llwyddiannus, prosiectau casglu sbwriel, ac addysg.
- Fel rhan o'n Cynllun Rheoli Traethlin, monitro tonnau a meteorolegol wedi'i gwblhau ym Mhier Penarth, arolwg Lidar o glogwyni pentir Penarth ac arolwg dilynol ar ôl cwmpadau clogwyni diweddar, archwiliadau gweledol ym mhentir Lavernock a Phenarth i leihau'r peryglon llifogydd i drigolion, ein hamgylcheddau datblygedig, hanesyddol a naturiol.
- Rhoddwyd sylw i 158 o bob 210 o gwynion llygredd sŵn a llygredd aer o fewn un diwrnod gwaith, gan ragori ar y targed o 75%
- Cwblhawyd ymgyngoriad cyhoeddus ar y Strategaeth a Ffefrir Cynllun Datblygu Lleol Amnewid (CDLI).

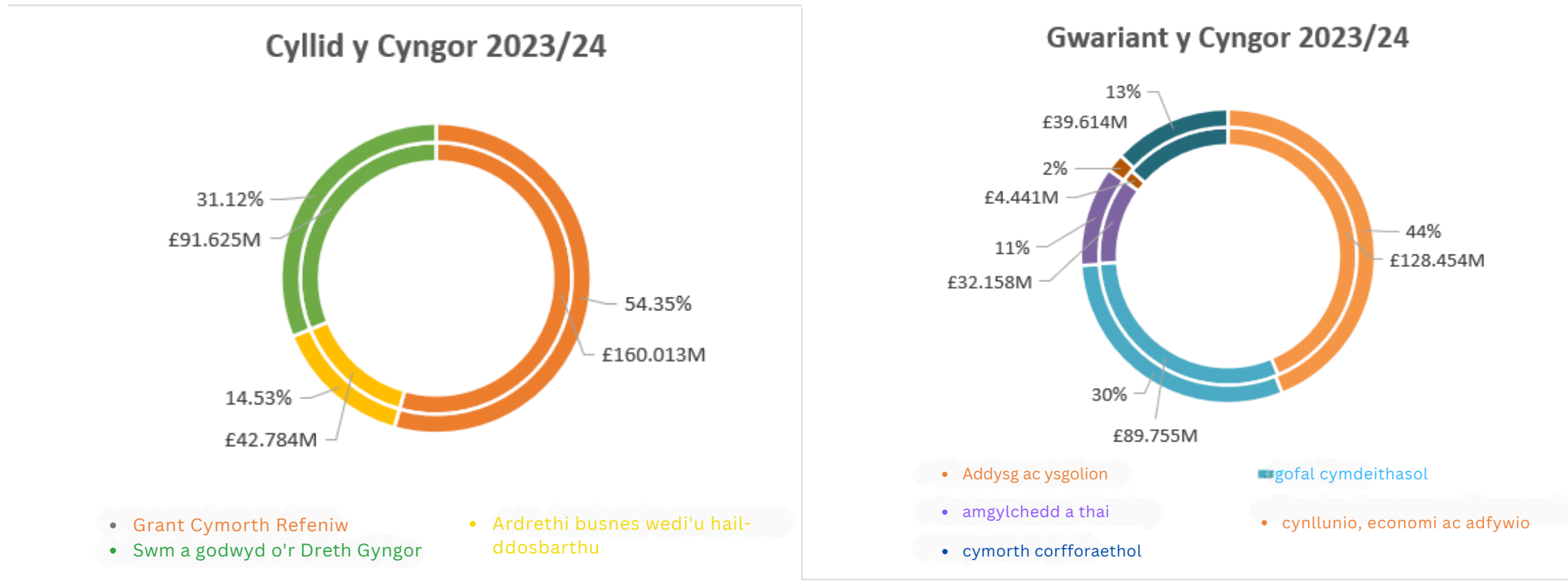
Ein meysydd allweddol sy'n canolbwyntio yn y dyfodol:

- Gweithio gyda'n gilydd i hyrwyddo arferion cynaliadwy wrth reoli asedau
- Gwneud datblygiadau a amlinellir yn y Cynllun Rheoli Carbon newydd
- Gwella ffocws ar gadw natur yn Siarter Argyfwng Hinsawdd y BGC
- Mabwysiadu a gweithredu Strategaeth Seilwaith Gwyrdd
- Gweithredu Cynllun Dysgu ac Ymgysylltu Dim Prosiect
- Hyrwyddo ymwybyddiaeth a hyrwyddo'r cynllun Bioamrywiaeth Ymlaen
- Archwilio ffyrdd o wella effeithlonrwydd ynni adeiladau
- Cefnogi cludiant cynaliadwy drwy'r Siarter Teithio Iach
- Lleoli Canolfan Ailgylchu Gwastraff Cartref newydd yng Ngorllewin y Fro
- Gwella ansawdd amgylcheddol lleol mewn cydweithrediad â grwpiau cymunedol
- Trosglwyddo asedau yn y cynnydd i sefydliadau cymunedol fel cyfleusterau chwaraeon
- Uwchraddio eiddo sydd â graddau ynni isel (F neu G) mewn cydweithrediad â landlordiaid ac asiantau gosod
- Pontio fflyd y Cyngor i gerbydau trydan, gan roi blaenoriaeth wrth gaffael
- Cynnal arolygon PAS2035 ar gyfer 4,000 o gartrefi'r Cyngor erbyn 2026
- Gwneud adeiladau ein hysgolion yn fwy cynaliadwy
- Gorfodi polisiau Amgylchedd a Pharcio
- Adolygu Cynllun Datblygu Lleol y Cyngor
- Cyflwyno trefniadau carthion newydd ar ôl ymgyngori â thrigolion

O ble y daw ein harian a sut y gwariasom ef

Ariennir cyllideb refeniw'r Cyngor o Lywodraeth Cymru, Treth y Cyngor a Chyfraddau Busnes, yn 2023/24 roedd cyfanswm y gyllideb refeniw yn £294.422 miliwn. Roedd gwariant yn 2023/24 wedi'i wasgaru ar draws gwahanol wasanaethau gydag addysg ac ysgolion a gofal cymdeithasol yn cynrychioli 74% o gyfanswm gwariant.

Beth ddywedodd ein harchwilwyr amdanom

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal archwiliad o ddatganiadau ariannol y Cyngor yn flynyddol i sicrhau bod yr arian cyhoeddus yn cael ei gyfrif, yn archwilio a yw'r Cyngor wedi rhoi trefniadau ar waith i sicrhau gwerth am arian am yr adnoddau y mae'n eu defnyddio ac yn ceisio sicrwydd bod y Cyngor yn cydymffurfio â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth bennu a chymryd camau i gyrraedd ei amcanion llesiant. .

Dewch o hyd i'n Crynodeb Archwilio Blynyddol [yma](#)

Mae'r canfyddiadau o'r adolygiadau a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn wedi bod yn gadarnhaol i raddau helaeth. Mae ein traciwr mewnwelediad yn monitro ein hymateb i argymhellion archwilio allanol ac rydym yn adrodd hyn yn chwarterol Ar gyfer 2023/24, roedd 47 allan o 52 o gamau gweithredu ar y trywydd iawn.

Ar yr hyn y gwariwyd ein cyllideb yn 2023/24 gan drethdalwr cyngor cyfartalog Bro Morgannwg (Treth gyngor eiddo Band D: £1,464.75)

Mae'r wybodaeth isod yn dangos sut mae arian a godwyd drwy gronfeydd treth gyngor (sydd ychydig dros 31% o gyllideb refeniw'r Cyngor) yn cyfrannu at yr ystod o wasanaethau a gweithgareddau cyngor a ddarperir yn ystod y flwyddyn. Gellir gweld mwy o fanylion am wariant [yma](#)

<p>£623.57 Addysg ac Ysgolion</p>	<p>£440.66 Gofal Cymdeithasol</p>	<p>£47.97 Biniau Du ac Ailgylchu</p>	<p>£15.63 Glanhau Stryd a Rheoli Cyrchfannau</p>
<p>£8.45 Llyfrgelloedd</p>	<p>£3.39 Pyllau Nofio, Canolfannau Hamdden a Chynlluniau Chwarae</p>	<p>£10.89 Cefnogi Busnesau a'r Gymuned</p>	<p>£7.01 Atal Digartrefedd</p>
<p>£55.34 Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Rhyddhad Trethi Busnes</p>	<p>£29.23 Trafnidiaeth Ysgol a Trafnidiaeth arall</p>	<p>£30.38 Ffyrdd a seilwaith</p>	<p>£1.87 Tai eraill gan gynnwys Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl</p>
<p>£38.81 Taliadau'r Gwasanaeth Tân a'r Parc Cenedlaethol</p>	<p>£12.23 Democratiaeth</p>	<p>£1.73 Twristiaeth a Digwyddiadau</p>	<p>£2.18 Diogelu'r Cyhoedd, Trwyddedu ac Iechyd yr Amgylchedd (Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir)</p>
<p>£8.49 Parciau a Gerddi</p>	<p>£10.79 Rhedeg ein Adeiladau</p>	<p>£3.65 Refeniw a Budd-daliadau ac Aseidi Ariannol</p>	<p>£1.75 Cyfleusterau Cyhoeddus</p>
<p>£4.03 Gwasanaethau Ieuenctid</p>	<p>£5.29 Rheoli Cefn Gwlad</p>	<p>£1.81 Diogelwch Cymunedol ac Ailsefydlu</p>	<p>£1.55 Dysgu Oedolion a Chymunedol</p>
<p>£5.32 Cynllunio a Rheoli Adeiladu</p>	<p>£1.88 Crwner</p>	<p>£56.24 Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol</p>	<p>£30.20 Costau Llog ac Ad-dalu Asedau</p>